

Befizetés	Utolsó árfolyam	
	pénz	áru
Magyar. ker. bank.	103.—	103.50
Kisbirtokos. föld.-int.	102.—	102.25
" " "	—	—
" " "	—	—
Elsőségek.		
Magyar vasút	—	—
Magyar-domb. zék, v.	94.50	95.—
Magyarhajó. társ.	—	—
" " "	—	—
" " "	—	—
Magyar vasút.	—	—
Magyar v. 1864 ki b.	—	—
Magyar vasút.	94.50	95.—
Magyar v. (ozüst)	—	—
Magyar lánchíd.	103.—	—
Magyar és földszépület	95.50	96.—
Magyarsorsjegyek.		
Magyar hitelintézet	182.50	183.50
Magyar sorsjegy	40.50	41.—
" " "	16.—	17.—
" " "	40.75	41.50
Pénzmekek.		
Magyar (vert)	5.56	5.57
Magyar 8 frtos arany	9.31	9.32
Magyar arany	9.31	9.32
Magyar bankj. 100 márk.	57.35	57.35
Magyar árfolyama (3 óra)		
Magyar 100 ném. bir. m.	57.30	57.35
Magyar 100 holl. frtért.	96.90	97.10
Magyar 100 frankért.	46.60	46.65
Magyar 100 frankért.	46.40	46.45
Magyar 10 font sterl.	117.30	117.40
Magyar molási árfolyamok.		
Magyar anyjárak	117.50	—
Magyar anyas hitelbank	361.—	—
Magyar anyas és Jeszám b.	164.—	—
Magyar hitelbank	368.—	—
Magyar anyas bank	—	—
Magyar anyas zezedi kölcsön	116.—	—

Pályázati hirdetés.

Hajdumegyében kebelezett Csege községben, üresedésbe jött jegyzői állomásra pályázat nyitattik. Ezen jegyzői állomás 400 forint évi juttatással, természetben lakás és mintegy 10 hold föld használatával, továbbá a községi szabályrendeletben megállapított munkadíjjal van egybekötve. A megválasztandó állomását a választás napjától számítandó 15 nap alatt foglalni kötelek. Felhívattak a pályázni kívánók, hogy az 1871. XVIII. t. cz. 73. és 74. cikkai szerinti felszerelt pályázati kérvényeket, e f. évi október hó 10-ik napig, aláírott szolgabíróhoz Debreczenbe juttassák be, mert az elkészen beadott kérvények figyelmen kívül fognak hagyatni. A választás határ ideje 1881. október hó 20-ik napjának délelőtti 10 óráig, Csege község házához kitűzetik. Debreczen, 1881. szept. 24.

Csajkos Gyula,
szolgabíró.

Hirdetés.

Vetni való őszi búkköny, nagyon bő és jó takarmányt ad, kapott Gaszner Károly fűszerkereskedésében Debreczenben. Ugyanott kapható legjutányosabb árban, dohany-zsinór és bortaposó zsák.

(325.)

Előfizetési árak:
Helyben és postán küldve:
Egy évre 10 ft. Negyed évre 2 ft 50 kr.
Fél évre 5 . . . Egyes szám — „ 5 „
Előfizetési pénz s minden közlemény:
főpíacz, VECSEY-ház, földszint a szerkesztőségbe hármentre küldendők.
Előfizethetni helyben:
TELEGGI K. LAJOS és ifj. CSÁTHY
KAROLY könyvkereskedésében és a szerkesztőségnél. Egyébütt a postahivatalok útján.

DEBRECZEN

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

A debreczen-vidéki „függetlenségi párt” közlönye.

Megjelen hetenkint ötöztör: hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és szombaton.

Hirdetési díj:
Négy hasábos petisórért 5 kr.
Nagyobb terjedelmű, mint szintén több izbeli hirdetések, alku szerint a legolcsóbb árért.
Bélyegdíj: minden beiktatásért külön 30 kr.
„Nyílt-tér”-en megjelenő közlemény minden petit sora 15 kr.
N év- vagy bérmentelenül beküldött kéziratok nem vétetnek tekintetbe. — Ugyazintén kéziratok nem adnak vissza.

Az első ülés.

Debreczen szept. 28.

Az összehívott magyar országgyűlés megtartotta első ülését, és határozta, hogy — a mennyiben úgy rendeltetik, — az országgyűlés a kir. várpalotában (sárga-fekete zászló alatt) fog ünnepélyesen megnyitattni.

Közöltetvén pedig ez ülésben a megnyitási ceremónia is, hogy t. i. a magyar nemzeti gyűlés tagjait egy cs. kir. kamarai irnok fogja vezetni, hogy a magyar kir. hatalmi jelvényét, a pallost a cs. kir. főudvarmester helyettese fogja vinni a király előtt, (mindannyian sült németek) az országgyűlés többsége, élén Tisza Kálmánnal mindezt aláztatos, helyeslő tudomásul vette, így hozván magával az udvar és a kormányképesség.

Az ellenzéknek, és pedig a függetlenségi párti ellenzéknek azonban sehogyan sem tud a fejébe férni, hogy a magyar országgyűlés megnyitása miért történik a kir. várlakban és miért nem az országházában? Az sem fér a fejébe, hogy miután Magyarország épen annyit fizet évenként a magyar király udvartartására, mint az osztrák örökös tartományok összesen az osztrák császár udvartartására, hogy lehet még is a magyar király olyan szegény, hogy a magyar országgyűlés megnyitása alkalmával az osztrák császár német hivatalnokait alkalmazza, holott a magyar királynak tisztán magyar nemzeti ünnepélynél a magyar király és a nemzet méltóságának megóvása tekintetéből is az ilyeneket mellőzni kellene.

Nem fér a fejébe még az sem az ellenzéknek, hogy míg az ország képviselői és főméltóságai fedetlen fővel vannak az ünnepélyen, addig

A „DEBRECZEN” TÁRCZÁJA.

Egy két hónapos csecsemő élete és munkái.

Élet és jellemrajz.

Irta G.

Bodon József.

Az öreg Pista alássan jelentette a tornácra, hogy az orvos ur odabenn várakozik ő nagyságára.

— Ki hitta ide az orvost?
— Magától jött kérem átozással. Azt mondta, járója volt erre felé, hát feltekintett, minek utána hallotta, hogy megjöttünk az este.

Kedvetlenül lépett a szobába; az orvos meghökken, mikor eléje nyújtott kezét megszorította.

— Nagyon rossz színben van, mi lelt?
— Semmi. Egy pár éjszaka rosszul aludtam, annyi az egész. — És tétovázva tekintett az orvosra, mintha félne a gyapupertől, hogy menten kiolvassa szeméből álonlátásait.

— Majd porokat irok fel; tessék azorból bevenni két óránként egy evő kanállal. Savanyut ne igyék, zsirosat se. Hus. ehetik, de a téstákat jobb lesz elkerülni. Nézzük csak az ütőerét. És meg-

a király német czeremóniasaitól körülvéve, leülve, fedett fővel olvassa el megnyitó beszédét, holott a nemzet és a király egyforma szerződő felek, holott a nemzeti képviselő, épen olyan faktora a törvényhozásnak, tehát annak a megnyitott nemzetgyűlésnek, mint maga az uralkodó. —

Méltó megbotránkozást szül az ellenzéknek, hogy a magyar országgyűlés megnyitása, tehát tisztán magyar nemzeti jellegű ünnepély alkalmával, a magyar nemzet tulajdonáttevő királyi várlakon, ott dísztelenkedik az óriási fekete-sárga zászló, mintegy hirdetés, hogy annak a szárnyai alatt képes csak Magyarország fennállani, mintegy hirdetés, hogy Magyarország csakis kiegészítő része Ausztriának, holott törvénybe van iktatva, hogy magyar nemzeti középületeken, csakis magyar nemzeti zászlónak van helye.

A szilárd jellemű, soha igaztalanért fel nem szóló, Magyarország állami jogait vaskövetkezetességgel védő Irányi Dániel képviselő, sietett ezen méltó megbotránkozásnak nyílt kifejezést adni, amde Tisza Kálmán nem azért szegődvényese Bécsnek, hogy az ellenzék, sőt a magyar nemzetnek is igazait elismerné, s kijelentette, hogy mind ez, az uralkodó monarchiájának két állama közötti kapocsnak a jele.

„Könnyebb egy h... g embert utólni, mint egy sánta kutyát”, mondja a példabeszéd.

Hát Bécsben, midőn az osztrák birodalmi gyűlést megnyitották, az összekötő kapocs kedvéért mikor tüzték ott ki a magyar nemzeti zászlót? vagy a birodalmi gyűlés megnyitása alkalmával, mikor mellőzték az osztrákokat, hogy a czeremóniáknál magyarokat alkalmaz-

tak volna. Soha, nincsen is rá szükségünk, de ilyen badarság egy osztráknak, magának az osztrák császárnak sem jutna eszébe, csak a magyar kormány az, mely képes Magyarország lealáztatását megvárni, nemcsak, hanem segíti lealáztatni, igen, mert a nemzeti becsületéért nem érdeklődő, anyagi érdekek után ólálkodó országgyűlésen nagyon megkönyyiti az uralkodást, a lealáztatást.

Hányszor kelt ki Tisza Kálmán a sárga fekete zászló ellen, míg ronsolt tagjait a piros bársonyszékbe nem tehetette. Most? most minden jó, csak hogy ott maradhasson.

— A P. L. a P. N. ama hire ellenében, hogy Trefort a zalaegerszegi kerület mandátumát fogja megtartani, sokkal valószínűbbnek tartja az ellenkezőt, t. i. hogy a közoktatási miniszter Sopront fogja az országgyűlésen képviselni. Megerősíti továbbá azt a hírt hogy Tisza Kálmán a nagyváradi mandátumot fogadja el, s bizonyos képen közli, hogy Szende Szegeden, Kemény Gábor a Ferencvárosban, Ordódy Csongrádon marad meg képviselőnek. E szerint Debreczenben, Sepsiszt. Györgyön, Lugason, Nagyenyeden és Udvardon bizonyosan, Zalaegerszegen pedig nagy valószínűség szerint új választásra lesz szükség.

— Kinos jelenet színhelye volt a képviselőház folyosója, közvetlen az ülés megnyitása előtt. Várady Gábor az ismeretlen rendjelpör óta akkor lépett először a képviselőházba s régebb ismerősei — bár tartózkodva — de üdvözölték a foyerben. Egyszerre előlép Rohonczy Gedeon orsz. képviselő, közvelelen Várady Gábor elé áll és említve a hírhedt affairet, szavakkal a legkíméletlenebbül inzultálja. Várady Gábor elhallványodik, félretántorult s azt mondja: „ki ön, a ki velem így beszél?” — Kicsoda ön, hogy hívják önt? — „En Rohonczy Gedeon vagyok, ön pedig...” és itt ismét következtek az inzultáló sza-

hogy ujabban utra kelnek. Alig várta, hogy kipattanhasson a konyhába a friss birrel. Lesz min rágódni megint. Most csak egy kutyta futtában uszágolhatta el: mert sietni kellett a pakolózással. De azért lenyelte a flaska bakatort s mikor szájhagyre csipett pipája mellett kibökte a szót, hogy Párisba mennek: Janesi nagy merészen vágott neki a kérdésnek: — Eszik-e azt, vagy iszszák Pista bácsi?

— Mit ösém?
— Már azt a szót, hogy Páris.
— Város az Janesi ösém. Mikor a talianok közt lögereztünk, hát majd mindennap megfordultam benne, mert Majlandhoz olyan közel esik, hogy a tyukok is összejárnak kapargatni. Hanem Páris már francziák lakják nem taljárság.
— De mi a követ kereshet ott a mi urunk, nem gondolja Pista bácsi? — Kérdé a szakácsné.
— Nem én hugom semmit. Mit tudja azt a közember vagy még a káplár is, hogy mit akarhat a generális, mikor adja a parancsot, hogy hajnali négy órakor az ezred indul.

— Nagy igazság, ütötte rá Janesi a fejével.
— De ez a nagy hirtelenség lelmem Pista bácsi, mégis csak szörnyűség.

Az öreg felhuzta bozontos szemöldökét, vállat vont és nem szólt semmit.

vak. Várady Gábor halálsápadtan, támo-lyogva, rögtön távozott a képviselőházból. Ugy tudjuk, írja a Függetlenség, hogy Rohonczy képviselő ur egy régi ígérteét váltotta be inént leirt főlépése által. Mikor ugyanis Várady Gábor újra megválasztotta a técsői kerület, a szabadelvű párt klubjában tanácskozás tárgya volt, vajjon a pártklub befogadja-e Várady Gábor s a párt egyáltalán számba vegye e. A többség (élén Tisza Kálmánnal) elhatározta, hogy Várady Gábor rehabilitálnak tekintti. Legerősebben ellenezte ezt Rohonczy Gedeon s kijelentette, hogy ha Várady Gábor még valaha a képviselőházba fog lépni, az első alkalommal inzultálja. A mit ígért, megtette.

Országos protestáns lelkeszi értekezlet.

Küszöbön van a magyar reformált egyháznak folyó évi október hó 31-én tartandó Országos Zsinata. Ez a zsinat az egyház hivatalos testülete lesz, mely korszerű törvényeket alkotand s az egyház ügyeiről hivatalosan határoz. Miután e zsinat alkalmával, sokan fognak megjelenni lelkesztársaink közül Debreczenben, több lelkesztársam felszólítására, indítványba hozom egy Országos protestáns lelkeszi értekezlet tartását. — Mert nem lesz felesleges munka, ha Istenünk segédelmével egyházunk hivatalos zsinata mellett, nekünk is lesz egy kis nem hivatalos zsinatunk, melyben a semmi tekintetek által nem befolyásolt evangéliumi protestáns szellem lángja szabadon lobogjon. Lesz sok beszélni és megállapítani valónk, melylyel reméljük, hogy a hivatalos zsinatnak is csak hasznót teszünk. A domesztikát, bel-és külmisziót nem hivatalos határozat, de Isten segédelmével a lelkeszek egyetemes fellángolása fogja megteremteni. —

Lesznek még több tárgyak is, melyek az egyház-alkoimányban, a lelkeszek állására, viseletére, személyi és szólás-szabadságára vonatkoznak. Mivel a nem hivatalos összejövetel megtartására is szükséges némely előleges intézkedés, a he-

VI.

György belevetette magát a világ város örökösön nyitásgő zajába. Kényelmes lakást bérelt, nappalait a szabadban, estét a színházban töltötte. Szünön-szüntelen járt-kelt, nézegetett, bámúlt. A mi halandónak élvezetet nyújt, a mi a lelket nehéz gondolatától elterelni képes; ő mindazt igyekezett megszerezni. Teli marokkal szórta a pénzt, éjszakákat virasztott át bor és kártya mellett. És az a fakó képű, szurós tekintetű ember olyan szerencsével játszott, hogy utóbb belecsömörlött a szerencséjébe. Az aranyak esengése között a pisztoly csattanását is hallani vélte, mely kioltja az ember életét, kitől utolsó aranyát is elnyerte. Megutálta a játékok s ezekben a napokban a Pista bácsi kérges tenyere sok csengő érczet markolatott. (Bezzeg örült neki a vén sas szörnyen, napjában tiszser is előszedegette sárga csikóit és egyik markából a másikba olvasgatta nagy gyönyörűséggel.)

György tehát valóságos harcot folytatott a néma any ellen, és fegyverei a bor, kártya, a világváros zaja eltompultak a harcban. Az árnyat nem győzték le, nem tizhették el. Ember, te egy testetlen néma árnyak lettél élettársává. És nem látod-e, hogy a földteke egy másik pontján hasonló harcot folytat a mi kis barátunk a mázas csuporral, melybe „altató

leslés reményében, elnökül Könyves Tóth Mihály urat, a mindnyájunk által ismert nagyérdemű veterán társunkat kértem fel, ki szíves lesz gondoskodni, hogy egyetemes értekezletünk helyül e debreczeni nagy- vagy kistemplomot megkaphassuk. Mert az Ur anyaszentegyháza érdekében munkálkodván, értekezésünket imával s egyházi beszéddel kell kezdenünk, szónokul felkértem Filó Lajos érdemes társunkat.

Atyafiságos bizalommal hívom fel azért összes ref. lelkészársainkat, hogy a kik csak tehetik, az Országos lelkész értekezletre Debreczenben folyó évi október 28-án vagy 29-én megjelenni sziveskedjenek, hogy első ülésünket október 30-án már megtarthassuk. És mivel, Magyarország, a különböző hitfelekezeteknek, a prot. lelkész karnak egy egyetemes nagy érdeke van, melyet közösen szolgálni szent kötelességünk, testvéri bizalommal hívom fel az összes evangélikus és unitárius lelkészársakat is, jelenjenek meg Országos prot. lelkész értekezletünkön Debreczenben, tegyük össze hitünk erejét, buzgóságát, hogy egymást erősítsük, tanácsoljunk s egyesüljünk azon szeretetben, melyet a mi fejünk a Jézus Krisztus ajánlott az apostoloknak, mely szeretet alapja azon tudomány, mely nem a hely. ágost. unit. hitvallásuké, nem Pálé Apollósé, hanem a Jézus Krisztusé!

Az Ur kegyelme és Szentlelke legyen melvünk mindnyájunkkal.

Czelder Márton.

A külföld.

Garfield temetése.

Az elhunyt Garfield elnök temetése a legnagyobb részvét közt ment végbe. A halotti kocsit, melybe 12 fő volt fogva, Hayes, Hancock, Sherman, Sheridan, 100 szenátor és képviselő, a kormányzók, a kabinet tagjai, a diplomáciai testület, a legfőbb ítélőszék elnöke és a nagy városok polgármesterei követték. Garfield családtagjai közül senki sem volt jelen. A temetőben német dalár-egyesületek gyászéneket énekelték. A temetőbe vezető 6 mérföldnyi hosszú utat gyászoló néptömegek lepte el.

Császárok találkozásai.

Az orosz császár és Ferencz József uralkodó találkozásai utáni óhaj — írja a „Nat. Ztg.“ — mindkét részről meg van, ezt illetékes helyen elismerik, de legyőzhetetlen akadályok forognak fenn. Oly helyet, mely hasonló előfeltételeknek felel meg, mint Danzig, idáig még nem tudták találni; a hosszantartó vasuton való utazásnak nem akarják a császárt kiténi. Danzigban utaztatásban tökéletesen biztonságban érezhette magát a császár, úgy hogy a német hadihajó, mely kísérettől volt kirendelve fel sem szólított. Annyi bizonyos, hogy a találkozásra nem fogják azt az

időt választani, mikor a sajtó kiváló előszeretettel foglalkozik e kérdéssel. Uraikodók és a császár híreit találkozási cikkeket ír a „Times“. A német császár és az orosz császár találkozásai — mondja ez a lap — nem tett nagyobb hatást az angol politikusra, mint a rokonok természetes látogatása tenne a közönséges angol emberre. De ha rövid idő alatt két találkozás megy végbe, természetesen nagyobb fontosságot érdemelnék. A császár találkozásai Ferencz József császárral, kevéssel a császárnak Vilmos császárral való találkozásai után, igen hasonlítana a hírneves szövetség megújításához.

Elégedetlenség Boszniában.

Boszniai és hercegovinai elégedetlenség fölirotat intéztek a császárhoz, a melyben elmondják panaszait. A „Justice“. Clémenceau lapja közli e feliratot. A panaszok ezek: a kormány kegyetlenül behajítja az adót; tiltja a szláv nyelv használatát és a német nyelv használatára kényszeríti a lakosságot; a katolikus papok oly vallás részére építtetnek velük templomokat, a mely nem az övék. A fölirat szerzői végül reményüket fejezik ki, hogy a császár föl fogja emelni szavát és béke közbenjárásával visszazserzi az occupált ország szabadságát.

Uj bankok.

Az 1881. évi január hó 1-éről kezelt 5 forintos államjegyek 140 milliméter szélességgel és 94 milliméter magasságú rét-formával bírnak. Mindkét oldalán barna és zöld színnel vannak nyomtatva vizjel nélkül készült papíron, az egyik oldalon német, a másikon magyar államjegyzöveg.

A barna alnyomat 136 milliméternyi szélességgel és 90 méternyi magassággal bír, úgy, hogy a jegy egy fehér — nyomtatás nélküli — 2 milliméternyi szélességgel papírszállal van körülvéve.

Ezen barna alnyomat közepén fekszik a zöld színnel nyomtatott 135 milliméternyi szélességgel és 89 milliméternyi magasságú tulajdonképeni jegykép.

Ezen jegykép mindenkéltül egy, a jegy alsó felén fekvő és egy tekeres által körülvevett 69.5 milliméter széles és 39 milliméter magas íráslemezről áll; ezen lemez világos-barna alnyomaton egy fehérre hagyott diszitményt mutat, melynek közepén a szintén fehérre hagyott arabs „5“ számjegy látszik.

Ezen íráslemez felett, egy lobogó szalagokkal díszített termény-koszorú által körülvevett kertben, Ó Felsőge I. Ferencz József császár és király arczképe a szemléltől jobb felé forduló arczlletet van alkalmazva.

A lemez mindkét oldalán tíz női alakok láthatók, melyek a törvényt (balra) és a hatalmat (jobbra) eszményileg ábrázolják. — Az előbbi, melynek bal karja a tekeresen nyugszik, jobb kezével a jobb térdén álló törvény-könyvet támogatja, az utóbbi pedig a tekeresen nyugvó jobb kezében a koszoruzott kardot fogja, míg kinyújtott bal karja paizsot hord.

A jegy felső szögleteiben az alakok fejei mellett egy egy kör alakú mező van, melyben diszitmények által körülvéve, az

arabs „5“ számjegy világos színben sötét guilloche rajzolatban látható.

Az íráslemez alatt egy kisebb tekeres fekszik, mely sötét alapon apró világos antiqua írásban a következő szöveget tartalmazza és pedig a német szövegű oldalon:

„Die Ausgabe der Staatsnoten steht unter Überwachung beider Staats-Scellen der Controll Commissionen.“

a magyar szövegű oldalon: „Az államjegyek kiadása az államadósságot ellenőrző mindkét bizottság felügyelete alatt áll.“

A zöld jegykép külső szélét csipkészerű folyó ékítmény képezi mely diszitmények közt szabályosan iméltűdő apró körökben az arabs „5“ számjegyet látatja.

Ezen szélső diszitményhez egy széles, kívülről egy írászalag által körülvevett diszkeret csatlakozik, melynek guilloche-szerű diszitményeiben szabályosan ismételve, a „fuenf“ illetőleg „öt“ szó mikroszkopikus antiqua írásban van alkalmazva.

Az ezen keretet környező írászalag a jegykép három oldalán, ugyanis a bal és jobb, valamint a felső szélén világos írásban sötétebb alapon, folytatódva és pedig a német szövegű oldalon pedig „öt forint“ felirást tartalmaz.

A negyedik oldalán, a kép alsó szélén ezen írászalagban az államjegyek hamisítására szabott büntetésre vonatkozó határozomány foglaltik.

Ezen határozomány német szövegben következőképen hangzik: „Die Nachmachung der Staatsnoten unterliegt der gesetzlichen Strafe“, a magyar szövegben pedig: „Az államjegyek utánzása a törvényt szabta büntetés alá esik.“

A fent leirt keretenbelüli tér, mely a többi említett részek által fedve nincs, sötét mussiv diszitmény által töltetik be. Egészben tekintve, az öt forintos államjegyek német és magyar oldalán két hasonló kép gyanánt tűnik elő, melyek csak a szöveg nyelvi különbségére és ékítményi részletek egyes csoportjaira nézve különböznek egymástól.

A temetési énekszó.

A kitünően szerkesztett Protestáns Lap írja:

A protestáns temetési szertartásnak egyik kiváló része a temetési énekszó, részint azért, mert ez a legegyszerűbb temetkezésnél is felhangzik, részint azért, mert abban igen sok helyen a szép és tevéleges részt veszen; s nagy városokon, hol egyszerre több temetkezés történik s hol a harangzó czélszerűen magasra emelt díja miatt, a szegényebb felek kénytelenek a harangoztatást mellőzni, a temetési gyászmenetnek a koporsón kívül az énekszó adhatná meg ama komoly tisztességet, hogy úgy mondjam méltóságot, melyet egy temetkezésnek ki kell fejeznie.

Álljunk egy kis koporsó mellé, mely egy családfőről letört gyenge bimbót rejteget, a gyermeki élet aratlan örömeivel s gyászba borult kedves emlékeivel; vesdük szemünket egy megkoszoruzott koporsóra, melynek csendes árnya egy ifjú korában megtört szív elhaló reményeit tarkogatja; vagy tekintünk egy hosszú éle-

tet élt, sokat küzdött és szenvedett agy ravatalára: a szeliden hangzó temetkezési ének meghatató ágot szüli, emeli a vallásozóságot s gyakran hozza az első csepp gyógyító balzsamot a fájó szív sebére.

Mindez azonban csak akkor következhetik be, ha a temetkezési ének és éneklés, a temetés komolyságának, ünneplésségének és méltóságának megfelelők.

Akar halotti énekeinket vesztük bírálat alá, akár az éneklés minőségét vizsgáljuk meg: temetkezésünk igen sok tekintetben esik kifogás alá.

Hogy halotti énekeink a 16. század végén vagy a 17. század elején készülhettek, azt maga a halotti énekes könyv elég híven igazolja, mert 1698-ban lett átnézve, kijavítva és sajtó alá bocsátva; tehát már akkor sem lehettek velők nagyon megelégedve hitfeleink, különben nem látták volna szükségét annak, hogy az énekeken javítsanak. Azóta mabolinap két századdal véntült az idő, melynek kezében minden régebb megavult s mely méhében újabb virágokat, újabb gyümölcsöket nevel; azóta nyelvünk, hitbeli nézeteink s az egyházi szertartások iránt való felfogásunk nagyon sokat változtak, költészetünk körülbelül átélte arany korát; azóta készült új énekes könyvünk templomi használatra s folyamatban van már annak is megújítása; azóta az egyházi élet terén száz meg százféle czélos és nem czéllirányos mozgalom és vita indult meg és lett befejezve vagy befejezetlenül eltemetve: csupán halotti énekeink nem gerjesztettek figyelmet az illetőkben, kiknek tehetőségükben áll javítva újítani.

A tisztánlati egyházkerületben, — igazabban szólva annak legnagyobb részében, — a fenebb említett 1698-ban átnézett halotti énekes könyv közhasználatu meg ma is; ennek elavult énekei zendülnék meg kevés kivétellel a koporsók mellett a síroknál. Vannak ugyan helyek, hol a közhasználatból régen kimaradt az énekes könyv, de azt épen nem lehet kedvező jelenségnek tartani, mert ilyen helyeken rendszeren az illető énekvezetők kézszenek alkalmasszerű énekeket, mikben igen ritkán van köszönet, mert századikban lehet költői emelkedettséget, hitbeli melegséget s vallásos hangulatot találni; de ha mindezekkel dicsekedhetnek is, mert kánoni jóváhagyást nem nyertek, jogszzerűen nem használhatók.

A mi magát az említett énekes könyvet illeti, nyiltan be lehet vallani, hogy legalább fele részben olyan énekeket tartalmaz, melyeket soha nem használnak. Majdnem minden éneknek két annyi verse van legalább is, mint a menyői tulajdonképen szükséges. Egy halotti éneknek, az uti és siri énekek kivételével, — ha három verse van, teljesen elegendő; a többi csak a helyet foglalja, soha nem használják s csak a könyv árát emeli. Harmadik hibája az énekek dallamában áll. Nem vagyok ugyan zeneszerző, s zenészi törvények szerint ez énekdallamok becseit értékelni nem tudom, — de csak jó fül kell hozzá, mely a szépeket kiválogassa s alig talál a kitünően is kész dallam között egyet kettőt, mely a 8. és 45. ének dallamához hasonlítható lenne s így használatra méltó volna.

Igénytelen véleményem szerint te-

— Nem harangoznak most nagyságos uram. A szél zug a jegenyék közt, — Mit keres az a nő, ott a hársak alatt? — Nincs ott seuki jó uraim. Nem jobb lenne, ha lefeküdnénk, jöjjön nagyságos uram, pihenjen le. — Nincs semmi bajom, csak rossz szul adtam. Elmegyünk a paphoz, holnap gyász isteni tisztelget tartunk, a templonban, bemegy a városba viaszgyertyákért, a pap ravatalt készített, az oltárt bevonja gyászszal, én mellette imádkozom. Többet nem szolt s lesütött fövel ment végig a falun, az emberek köszönetét nem fogadta, csak maga elé bámult a földre meredten bambán.

Egy egész órát töltött a paplakban. István kint várakozott rá a kapu előtt. És más nap reggel a kis templom haragja megszólalt, gyászoló hangja végig cengett a nyári nap fényben mosolygó völgyön. A gyász ravatal mellett viasz gertyák lobogtak, a tőmjén illata szált a tisztán kékellő menny boltozata felé a kis orgona remegő fohászával együtt. És az összetört lelkű ember ott áll, a ravatalfejénél némán, egyedül, mint egy folyóigó árnyék a síralom ezen völgyében.

Vége.)

dalt? Öntöget a Boris néne ráncos keze? Ob György, tekintsd meg ezt a harezot. A mázas csupor nem gyöngébb ellenfele ám a kis embernek, mint neked a néma árny. Neki nincs fegyvere; a mi volt, kicsavarta kezéből Boris néne. Félkosztra fogta a kis embert, mivel az új tanyán gonoszul kezdte magát viselni. Olyan jellemvonások nyilatkoztak benne, melyeket a jó némeke (mint régi nevelő) nem tarthatott. Nevezetesen az ordítás. A hajlékal nem volt-e megelégedve parányi embertársunk, vagy a rendszer (erős bekötözés a kacsatollas, kéges dunnába) ellen volt kifogása: elég az hozzá, hogy egész napokon át majd fölvetette a házat. — Példája elragadt apró társaira is; a hét kis dunda olyan hangversenyt csapott a vittilyömbön, hogy Boris néne egyre duggatta a fület s patogó tűz mellett füzögette az „altató dalt“ morogva.

És a harez megkezdődött. Felkosztra került kis barátunk szentül hitte, hogy a mázas csupor meleg tejeeskét rejteget párolgó öblében s mivel éheske volt, möhön fogadta az italt. Keseru családásához savanyú képet vágott, de már késő volt, az „altató dalból“ néhány kortyocska lecsuszszant. Így került a kis vár kiéhez tetés által a Boris néni kezére. Ót a mázas csuporka, téged a néma árny győzött le oh György! Te Párisba menekültél a harez elől, ő a lábát sem huzhatta ki

kéges dunnájából. És a harez ép egy elfonnyasztotta őt is, mint téged. Gömbölyű piros areza fakó lett, mint a tied, kövér kis termete összeesett, mint a te deli termeted.

Hiába menekültél ide. A nagy embertömegben elvesztél ugyan, mint egy porszem, de kíséző árnyad feltalál itt is. Mert éjszakája van ám a világárosnak is; az a négy fal épügy megnépesült az éjféli óráiban, mintha csak kestélyod hálöterme volna. A te árnyad előtt nincs távolság, bejárja veled a földtekét, követ a tenger hullámain mig egy parányi lélek cseng benned te boldogtalan, nyomorult ember. Már egy hónapja hordozod ma gaddal egy árnyat, miért reszketsz előtte most is? Nézd, soha sem nézett még szelidebben rád, mint ezen az éjszakán. — Ablakod nehéz selyemfüggönyei suhognak, onnan jött kelet felől.

Karján egy gyermek is nyugszik némán, csendesén, sötét barna szemét lezárta az örök álom; sikongató piros ajka nem viaskodik többé a mázas csuporral. Látod a karesu árnyat, szeme ragyog az örömtől, hogy most már övé, egészen az övé kisdede. Miért vacognak össze a fogaid György, mért szepegsz, vonaglasz puha ágyadon? Hisz mind a kettő csak árnyék; hullámsírában jól el van temetve az egyik: a fehér fakoporsócskát pedig négy lábnyi rög takarja, vidám kis

barátunk feje jó puha gyalláson nyugszik; albatnak csendesén, békén a végső trombitaszóig.

Ha a világ láthatna most György, hogyan heversz izzadságtól összepállott selyem ágyadon, hogyan zsugorodik össze deli termeted, hogyan nyüzszörögsz mint egy nyavalyás gyerek, a ki mellett lámpát éget a dajka egész éjszakán, mert fél a sötétségtől, hogyan bujsz a takaród alá; restelnéd te, a büszke férfi, a lovagias ur, a kényes becsülettű dalia, ki töltött pisztoly elé dülleszted melledet egy görbe szó miatt, Most pedig oldalba rugbatna selyem ágyadban egy utcai kölyök is, olyan gyáva, tehetetlen tömeg vagy éjszakáidon.

Málnáson alig ismertek rá, mikor visszatért. Nem is igen láthatta ugyan más, mint a kastélybeli cselédség, nem ment sehová. Legfeljebb a kert árnyas utain ögyelgett, bambán meresztve szemét maga elé. A vén Pista rendszeren utána ment s a szakácsuénak fejcsorálva mondta már egy párszor: „Nem szeretem az urunk állapotját.“

És a jegenyék ingó lombjai közül felzuggott a harangok gyászoló zenéje s az orgona reszkető fohása, a hársak alatt a karesu árny suhant kisdédével karján. — Mire harangoznak István?

hát, — ha temetkezési vtni akarnánk, első tekes könyvnek nem m készítettése egy únak, szövegrel, új dallamok azon dallamok s talán nának meg, melyek a manák megfelelőek. A egyházkerület magának ez bizonyosan meghozza költészet is; és midőnlomi énekes könyvünk czélszerűbb lenne a haljítását is ezzel egy idő

A főváros

** A legközele lálás adatait az ország már összeállította s az végzéséhez alkalmazott nok nagy részét e hét. A díjnokok emléktől K niszteri tanácsosnak, m kes albumot, Wargha toliat s a többi tisztv munkálatokat vezették, kat adnak át. Az össz dolgozása s sajtó alá r kezdődött. Azon esetbe rium helyben hagyja vonatkozó adat külön adati, mely a megvét hető terjedelemben (40 A nyomtatási költsége az egyes községek áltá vet példányok árából

** Gázrobba

ben a királyutcai Dof remület okozott a la robbanás. A robbanás közönséget is megrémít átjárót képez a király közt, azonnal nagy tör. A robbanás az árnyék fekdűt két áldozata is. Grosz Henrik és neje égési sebekkel. A sebé vitték lakó szobájukba kók orvosát szaladtak jelentést tettek a kert nál, honnan egy tisztv helyszínére. A városba banás hire és a mint iszonyú szerencsétlenség nek állítólag két ember. A két sebesült nagy ugyan, de nem halt nem vesztették el s m bár türedevez, a balesen levő gázcsapot ug felejtették. — Egész d a házban a kiömlő gáz

A lakók sürgetész büz forrását, mig végtett csapat is vizsgál tudván azonban bizony ugyan ebből a csapból Grosz Henrik meggyű megpróbálja, valóban A mint a gyufa láng zárt helyiség egyszerre gyult gáz leverte lábát jét, ki neki segédkez

UJDONS

* Tépei ref. l előtt Szele György d kéz urat választá m ház közönsége.

* Zsinati ké A tisztántuli ref. egy és középiskolák 2-dik jére elrendelt szavaz zsinati központi bizot ben felbontatván: ki 73 tanár küldötte be is kifogástalanoknak számításba vétettek. egyén közt oszlott m 1. Békési Gyula 7, gedi Sándor 56 szava szerint Szegedi Sánd általános szavazattól zsinati képviselőnek je zsinati képviselők Sz gedi Sándor urak szem lástára, most már a p tására hivatott fel a még pedig az első a viselőségre legtöbb egyén. u.: m.: Futó helyi 32, Békési Gy Joó István debreczen vén — tüzetek ki szavazatok beadása tóber 5.

* A piac r valahára hozzáfogtak

tet éit, sokat küzdött és szenvedett... a szeliden hangzó temetkezési ének meghatározó szül, emeli a vallásosságát s gyakran hozza az első csepp gyógyító balzsamot a fájó szív sebére.

Mind az azonban csak akkor következhetik be, ha a temetkezési ének és éneklés, a temetés komolyságának, ünneplésének és méltóságának megfelelő.

Akar halotti énekeinket veszük bíráló alá, akár az éneklés minőségét vizsgáljuk meg: temetkezésünk igen sok tekintetben eik kifogás alá.

Hogy halotti énekeink a 16. század végén vagy a 17. század elején készültek, azt maga a halotti énekes könyv elég hiven igazolja, mert 1698-ban lett átnevezve, kijavítva és sajtó alá bocsátva; tehát már akkor sem lehetett velük nagyon megelégedve hitfeleink, különben nem látták volna szükségét annak, hogy az énekeken javítsanak.

A tisztántali egyházkerületben, — igazabban szólva annak legnagyobb részében, — a fenebb említett 1698-ban átnevezett halotti énekes könyv közhasználatu még ma is; ennek elavult énekei zendülnek meg kevés kivétellel a koporsók mellett a síroknál. Vannak ugyan helyek, hol a közhasználatból régen kimaradt az énekes könyv, de azt épen nem lehet kedvező jelenségnek tartani, mert ilyen helyeken rendszeren az illető énekeszetők kétségbeesés alkalmasságú énekeket, mikben igen ritkán van köszönet, mert századikban lehet költői emelkedettség, hitbeli melegséget s vallásos hangulatot találni; de ha mindezekkel dicsekedhetnek is, mert kánoni jóváhagyást nem nyertek, jogszerűen nem használhatók.

A mi magát az említett énekes könyvet illeti, nyíltan be lehet vallani, hogy legalább fele részben olyan énekeket tartalmaz, melyeket soha nem használnak. Majdnem minden éneknek kétannyi verse van legalább is, mint a mennyi tulajdonképen szükséges. Egy halotti éneknek, az uti és siri énekek kivételével, — ha három verse van, teljesen elegendő; a többi csak a helyet foglalja, soha nem használják s csak a könyv árát emeli.

Harmadik hibája az énekek dallamában áll. Nem vagyok ugyan zeneszerző, s zeneszerzői törvények szerint ez énekdallamok becsét értékelni nem tudom, — de csak jó fül kell hozzá, mely a szépeket kiválogassa s aig talál a külföldben is kevés dallam között egyet kettőt, mely a 8. és 45. ének dallamához hasonlítható lenne s így használatu méltó volna.

Igénytelen véleményem szerint te-

— Nem harangoznak most nagyszámú uram. A szél zug a jegenyék közt, — Mit keres az a nő, ott a hársak alatt?

— Nincs ott senki jó uraim. Nem több lenne, ha lefeküdtétek, jöjjen nagyágos uram, pihenjen le.

— Nincs semmi bajom, csak rosszul aludtam. Elmegyünk a paphoz, holap gyász isteni tiszteletet tartunk, a templomban, bemegy a városba viaszgyertyáért, a pap ravatait készített, az oltárt evonja gyázzsal, én mellette imádkozom.

Többet nem szolt s lesütött fölvet ment égig a falun, az emberek köszönetét nem fogadta, csak maga elé bámult a földre hereden bambán.

Egy egész órát töltött a paplakban. stván kint várakozott rá a kapu előtt. A más nap reggel a kis templom harangja megszólalt, gyászoló hangja végig csepett a nyári nap fényben mosolygó völgyön. A gyász ravatal mellett viaszgyertyák lobogtak, a tönjén illata szált a szűz kékellő menny boltozata felé a kis regona remegő fobaszával együtt. És az szétört lelkü ember ott ül, a ravatallel szemben, egyedül, mint egy bolygó nyek a síralom ezen völgyében.

Vége.)

hát, — ha temetkezési szertartásunk javítani akarunk, első teendő lenne az énekes könyvnek nem megjavítása, hanem készítése egy újnak, egy jobbnak új szöveggel, új dallamokkal s legfeljebb csak azon dallamok s talán szövegek hivatalnának meg, melyek a mai kor igényeinek megfelelőek. A tulajdon jogot a ft. egyházkerület magának megszerezheti s ez bizonyosan meghozná a könyvre teendő költséget is; és midőn tervezve van templomi énekes könyvünk megújítása, legcél szerűbb lenne a halotti énekek megújítását is ezzel egy időben eszközölni.

A fővárosból.

** A legközelebbi népszámlálás adatait az orsz. statisztikai hivatal már összeállította s az óriási munka elvégzéséhez alkalmazott mintegy 390 díjnok nagy részét e hét végén elbocsátják. A díjnokok emlékül Keleti Károly miniszteri tanácsosnak, mint főnöknek, értékes albumot, Wargha Gyulának, aranytoliat s a többi tisztviselőnek, kik a munkálatokat vezették, más emléktárgyakat adnak át. Az összeállított anyag feldolgozása s sajtó alá rendezése már megkezdődött. Azon esetben, ha a miniszterium helyben hagyja, minden megére vonatkozó adat külön füzetekben fog kiadni, mely a megyét illető adatokat lehető terjedelemben (40—50 folio iv) közli. A nyomtatási költséget (circa 70,000 frt) az egyes községek által hivatalból megveit példányok árából térítenek meg.

** Gáz robbanás. Tegnap délebben a királyutcai Dobbler-bazárban nagy rémtünetet okozott a lakók közt egy nagy robbanás. A robbanás zaja az utcán járó közönséget is megrémítette; a bazárt, mely átjárót képez a király- és szerezcsen-utca közt, azonnal nagy tömeg fogta körül. — A robbanás az árnyékszékekben történt; ott fektült két áldozata is — a házmeester Grosz Henrik és neje Grosz Fanni, tele égési sebekkel. A sebestülteket rögtön bevitték lakó szobájukba, időközben a lakók orvostársulatok, a rendőrök pedig jelentést tettek a kerületi alkalmatosságánál, honnan egy tisztviselőt küldtek ki a helyszínre. A városban elterjedt a robbanás híre és a mint rendszeren történik, iszonyu szerencsétlenségig futtak fel, melynek állítólag két emberélet esett áldozatul. A két sebestült nagy veszélyben forog ugyan, de nem halt meg. Esméltették nem vesztették el s maguk mondták el, bár töredeve, a balesetet. Az árnyékszékekben levő gázcsapot ugyanis tegnap nyitva felejtették. — Egész délelőtt érezhető volt a házban a kiömlő gáz büze.

A lakók sürgetésére keresték is a bűz forrását, míg végre dél felé az említett csapot is vizsgálat alá vették. Nem tudván azonban bizonyosan, hogy csakugyan ebből a csapból ömlik-e ki a gáz, Grosz Henrik meggyújtott egy gyufát, hogy megpróbálja, valóban ez maradt-e nyitva. A mint a gyufa lángot vetett, az egész zárt helyiség egyszerre fellobbant; a meggyúlt gáz leverte lábáról őt magát és nejét, ki neki segédkezni akart.

UJDONSÁGOK.

* Tépei ref. lelkészé pár nap előtt Szele György debreczeni segédlelkész urat választá meg a tépei ref. egyház közönsége.

* Zsinati képviselő választás. A tisztántali ref. egyházkerületben a fő-és középiskolák 2-dik rendes képviselőjére elrendelt szavazatok, e hó 19-én a zsinati központi bizottság által Debreczenben felbontatván: kiderült, hogy összesen 73 tanár küldötte be szavazatát, melyek is kifogástalanoknak találtatván mind számitásba vétettek. E 73 szavazat 4 egyén közt oszlott meg, u. m. Márk Pál 1, Békési Gyula 7, Joó István 9 és Szegedi Sándor 56 szavazatot nyertek: ezek szerint Szegedi Sándor debreczeni tanár általános szavazattöbbséggel megválasztott zsinati képviselőnek jelentetett ki. A rendes zsinati képviselők Szilágyi István és Szegedi Sándor urak személyében meglevén választva, most már a pótképviselők választására hívtak fel a tanintézetek tanárai: még pedig az első alkalommal a pótképviselőségre legtöbb szavazatot nyert 3 egyén, u. m.: Futó Mihály h. m. vásárhelyi 32, Békési Gyula debreczeni 19, Joó István debreczeni 11 szavazatot nyervén — tüztettek ki újabb szavazásra. A szavazatok beadásának határideje október 5.

* A piac rendezéséhez végre valahára hozzáfogtak. Mai naptól kezdve

a tengeris szekerek nem a főpiacson, hanem a hatvan utca végén fognak állani.

* A föld legöregebb embere, a londoni Lancet című orvosi hetilap szerint egy bogotai (salvatori) polgár. Saját állítása szerint 180 éves, de szomszédjai azt állítják, hogy sokkal öregebb. Félíg Spanyol származásu, neve Solis Mihály. Hernandez orvos bizonyítja, hogy mikor 6 még gyermek volt, Solist már egy ismerék, mint száz éves aggot; pedig ő is egyike a legöregebbek lakosoknak. Solis aláírását felföldözték egy 1712-diki gyűjtőívén, egy kolostor építésére adakozók névsorában, Hernandez rendkívül embert éppen kerü munkával elfoglaltan találta. Bőre olyan volt mint a pergament, haja hófehér; fején turbán forma főveget viselt. Ez öreg mindennap csak egyszer eszik félóraig. Azt tartja hogy többet nem emészt meg a test 24 óra alatt, mint a menyit fél óra alatt eszik. Minden hónap 1-ső és 15-ik napján böjtöl s e napokon annyit iszik a menyit csak elbir. A legtaplább eledleket választja s hidegen eszi meg azokat.

* Az Ér szabályozása tárgyában Dravetzy Béla által Szelyhidra öszehitt érdekeltségi gyűlés, Nagy részvét mellett, e hó 18-án tartatott meg; az érkezellet gróf Stubenberg József elnöklele alatt hosszas tanácskozás alapján Kis Albert határozati javaslatát fogadta el. Ennek értelmében a gyűlekezet állandó bizottmányt küld ki kebelelől, melynek feladata a megyei alispánnal érintkezésbe lépve annak az Ér tisztítására vonatkozó intézkedéseit teljes erővel támogatni, a Kraszna beümlésének megállítását pedig teljes erővel szorgalmazni. Ha azonban tulajdonképeni szabályozás tervezetnek, a bizottság kötelessége lesz azonnal egybe hívni az érdekeltségi gyűlést. Miután még a nagy bizottság valamint az ennek kebelelől kiküldött szűkebb körű bizottság megalakult, az érkezellet szétszóltott.

* Szerencsétlenség a cséplőgépnél. Kedden a székelyhidi ref. lelkész tanáryán borzasztó jelenetnek voltak tanui a jelen voltak; a cséplőgép mellett dolgozó munkások egyike, Oláh Ferencz székelyhidi lakos, egy — a kévek közzül kimenekült egeret akart lábával a gép etetőjébe belőditani, miközben a gép ledorta a lábszarát s a térdnél elszakította. A boldogtalan ember vér-vesztés következtében pár óra mulva megszönt élni.

* Az aranyhaju leány. Lakik Nagyváradon egy fiatal leány, kit a természet mindennel megajándékozott arra, hogy szép legyen, csak egyet felejtett el neki adni: haját. Csodaszertleg úgy szűletett, hogy fején soha nem nőtt egy szál haj sem. Fürtös aranyszőke vendéghajfűdözte a leányt s koronázta meg a bájos arcot. Titkát a családon kívül senki sem tudta s a város fiatal emberei rajongtak a szép gyermekért. Pár hét előtt a leány átszalad a szomszédba, csak egy kalap nélkül. Egy gonosz szélroham egyszerre lekaptja fejéről a vendéghaját és ott áll a szegény teremtes az ép vasárnap templomból kitolngó nép előtt, ott kopaszon, ijedelmes rutan. Ajultan rogyott össze, — s mint a „Függetlenség”-nek írják, e napokban tébolyodás tört ki rajta.

* A tizek. Ezek a tizek tíz fővárosi fiatal író és újságíró, a kik elhatározták, hogy minden vasárnap este egymás szegény hajlékában találkozza, barátságos vacsora és poharazás közt eszmét cserélnek, meghányják vetik az író-világ sorját, buvát örömet stb. Az első este tegnap volt dr. Prém József, a Fővárosi Lapok belső dolgozótársának garconlakásán, s a pár óra kellemesen, nem üresen szórakoztatva telt el. Egy-két vendég „feleségestül” jelent meg, mint a fiatal írók országának törvényei szerint két-két újságíró közös lakásban kulmináló polgári házasságát nevezik. Jövő vasárnap (vasárnap, mert akkor csak fele az újság) szintén lesz jour fix.

* Izgalmas jelenet folyt le e hó 22-én Szatmármegye közgyűlésén, melyről a Füg. a következőt közli: A közigazgatási bizottság tagjaivá többek közt Vály János és Luby Zsigmond is megválasztattak, ők azonban a tisztséget visszautasították. Luby Zsigmond föl-kelt s megköszönve a személye iránt nyilvánuló bizalmat, kijelenté, hogy a közigazgatási bizottsági tagságot nem fogadhatja el, mert oly intézmények, melynek világos célja nem egyéb a megyei szervezet megemmisítésénél, részese nem lehet. — A főispán e kijelentésre, élesen azt a megjegyzést tette, — hogy ily nyilatkozatot nem várt épen Luby Zsigmondtól, mint a ki a kormánytól, mint velt tanfelügyelő, nyugdíjat huz.

Mire Luby szintén élesen replikázott, hogy ő lelkiismeretét nem, s csakis tehetségét adta oda a kormányának.

Husárok.

Megállapítva s bejelentve 1881. szept. 28-tól okt. 5-ig következők: 44 kr Rác Györgynél czegeled-utca 2599. rózsatér 6 sz. alatt. 48 kr Szentessi Istvánnal piac 2-ik székben, Nagy Józsefnél piac 3-ik székben s végre az első kóser székben a piacson. — Minden többi bejelentett mézarszékben pedig 46 kr. Debreczen, 1881. szept. 27-én.

Természeti tűnemények Amérikában.

Amérikában az időjárás az idén rendkívül természeti tűneményekben oly gazdag volt, minőket századok alatt se szokott megélni az emberiség. A borzasztó hősről, mely a természetűdösöket kétségbeejtette a törvények alkalmazásánál, már szólottunk. Most azokról a tűneményekről szólunk, melyeknek az amerikaiak Garfield holttestének Longbranchból a fehérbába szállítása alkalmával előtanui voltak, s a melyek a leghidegebb vért yankeere nézve is szivdobogató hatással voltak.

A Messenger of the United Staat írja, hogy Garfield holttestének átszállítása napján délutáni fél kettőkor egy pompás délibáb volt látható a tengeren. Hatvanöt, a kikötőben horgonyozott hajó árbozcaival és fedelével megfordítva tünt fel a messze távolságban a légiáték szinterén. Ezeren és ezerezen tödultak a kikötő felé, hogy a szemkapráztató látványt élvezzék.

Ennél a tűneménynél, mely inkább gyönyört okozott, idegizgatóbb hatásnak voltak az e napon másutt szemléltető tűnemények. Igy Providencében oly izzó forrás volt, hogy az emberek szédültek az izzadság és hősről által okozott gyöngeség folytán. A forrásig nyomaszto voltát kísértelessé tette a beállott sötétség. Okait a legbiresebb amerikai természetbuvárok se voltak képesek megfejteni. A sötétség oly teljes éjjeli volt, hogy a köznyelven „fénysnek” mondott déiben kénytelenek voltak a légszest meggyújtani. De mert a sötétség váratlanul jött, nem volt elég légszest készletben. Három óra alatt az, a mi volt kifogyott, s az emberek elővet tek minden világító szert, a mi kapható. Gyertyákkal és petróleummal segítettek magukon, míg a gazomlék ujra szökgáltathatták a modern világításnak e világyban versenyre talált szerés.

Bostonból jelentik ugyane tűneményes napról, hogy kora reggeltől késő estig a légkör rendkívüli érzést és látványt keltett. Az emberek el voltak rémülve. Valóságos világégést és utolsó ítéletet megelőző állapot volt. Noha se fellegek, se köd nem mutatkoztak az égboltozaton, a nap egészen elsötétült, mintha napfogatokozás állott volna be. Mindentitt bizonyos sárgás és a szemet kellemetlenül érintő világosság terjedt el minden tárgyakon. A cammioni gyepe, mely különben a legfrisebb zöld, most egészen sárgának látzott, mintha be lett volna festve. A légszest lángok pedig legvakítóbb fényű félérek voltak, mint az elektromos lángok. Azonfelül minden legtávolabb eső tárgy igen közel fekvőnek tetszett. Ugyanezeket a tüneteket lehetett észlelni egész New-Hampshire államban.

Emerson fizika tanár Dartmouthban e tűneményeket annak tulajdonítja, hogy a légkörben valaminek kellett létezni, a mi valamennyi a látásra ható rezgéseket beszitta magába, kivéven a zöld és sárga szintűeket. Azt hiszi, hogy ez a valami semmi egyéb, mint a fenyők himpora, melyek milliónyi számban égnek a kanadai erdőekben és világuk sok mértföldnyire terjed.

Közlekedés.

A Debreczent érintő vonatok menetrendje.

INDULÁS:

Budapestre, Czeglédre: Nagyváradra

délután 12 óra 36 perczkor este 9 " — "

Nyiregyházára, Miskolcra.

reggel 7 óra 57 perczkor d. u. 3 " 25 " este 9 " 20 "

Szathmárra, Királyháza:

reggel 4 óra 10 perczkor délután 4 óra 24 "

ÉRKEZÉS:

Budapestről, Nagyváradról,

reggel 3 óra 45 perczkor d. u. 3 " 1 perczkor

Miskolcra, Nyiregyházáról:

reggel 9 óra 09 perczkor d. u. 12 " 21 " este 8 " 12 "

Szatmárról, Királybázáról:

délben 11 óra 54 perczkor este 8 óra 07 perczkor.

Felhívás előfizetésre.

Figyelmeztetjük és kérjük tisztelt előfizetőinket, kiknek előfizetésük m. hó végévei lejárt, hogy újabb megrendeléseiket mielőbb megte-
n n i méltóztassanak.

Lapunk ára:

Egy óra . . . . . 1 frt — kr.
Két óra . . . . . 1 frt 80 kr.
Három óra . . . . . 2 frt 50 kr.

Előfizetést a hó bármely napjától elfogadunk.

Az előfizetési pénzek és postai utalványok lapunk kiadóhivatalába, főpiacz, Vecsey-ház küldendők.

A „Debreczen” kiadóhivatala.

— Budapesti tőzsde, szept. 28. Ezüst frt 100—110; es. és kir. arany frt 5.54 kr; 20 francos arany frt 9.31 kr.

Szabó József,

felelős szerkesztő s kiadótulajdonos.

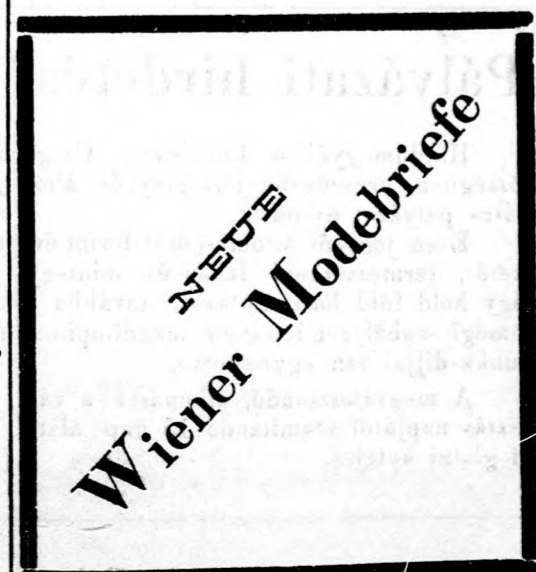
Eladó bikák.

A nagym. földmívelési miniszterium által községek számára beszerzett állományból még 4 db. kitűnő magyar tenyészbika van eladó.

Különösen községek a legelőnyösebb feltételek mellett megszerezzeik. M-gtekinthető a t. Steinfeld Antal ur hotti pusztáján a balmaz-ujvárosi határban, vagy Szt. Mihály-vásár alkalmával a baromvásártéren Debreczenben.

Bővebb felvilágosítást ad levélben.

a gazd. tanintézet igazgatósága. (361.)

Beigazolt hatás!

Káros hatás elleni jóhatás!

Veloutine

(PAUDRE DE RIZ)

fehér és rózsaszín, erősen tapad és láthatatlan a bőrön. Kitűnő minőség, 1 doboz 1 frt.

Bécsi pipere

Hófehérke csipor, rózsaszín és fehér színben. 1 doboz ára 60 kr.

Hölgy-por,

fehér és rózsaszínben. 1 doboz 30 kr.

GLICZERIN KIVOMAT

„Hófehérke.”

Üdítő alkotórészekből készítve, a bőr minden tisztátalan szurós pörrensését eltávolítja s az areznak feltűnő virulóságát, frisseséget, gyöngéd-séget teremt, ára 1 frt.

Cs. kir. szabadalmzott hajfijító tej

PURITÁS

Öszbe csavarodó megifjúsítására 14 nap alatt. Ártalmatlan voltaért kezes-ség, ára 2 frt.

Koloritás, dióolaj vegy.

Vörös és ősz hajak hibetetlen rövid idő alatt mély fekete színűre tétet-hetők általa, ára 1 frt.

LALEUNE,

egészön ártalmatlan hajfestő szer, különleges szakál feketítő, mely egy szép természetes barna v. fekete színt uevelhet. Egy csomag ára 3 frt.

Brilantine. Minden zsiradékos jel hátra maradása nélkül a szakált nagyon fekete színűvé növelni az egyedüli szer, á 80 kr.

Májszesz. Kitűnő hatása hajgyökerekre, mely a haj nívót nagyszerűen elősegíti. Legjobb óvszer a haj kihul-lása és a fejbőr korpasodása ellen, ára 60 kr.

BQJTORJÁN GYÖK OLA!

a haját szelid puhává, nársony simává teszi és a hajnak táplálékot, erőt és természetes ragyogást nyújt. Egy tégely 1 frt.

Raktára a fenti különleges pire szerekre

Debreczen: **Götl Nandor** ur gyógyszerárában. — **OTTO FRANZ**, művegyészeti különlegességek tulajdonosa, Bécsben.

Legjobban	osztályozásra	alkalmas!
Eredeti	MAYER	trieur
22.000 gép használatban		A gyári JELVÉNY kivántassék
		
Grossmann J.		
Váci-körút 76 dik szám alatt Budapest az osztr. állampálya közelében.		

Pályázati hirdetés.

Hajdumegyében kebelezett Csege községben, füresedésbe jött jegyzői állomásra pályázat nyitattik.

Ezen jegyzői állomás 400 forint évi fizetés, természetbeni lakás és mintegy négy hold föld használatával, továbbá a községi szabályrendeletben megállapított munka-díjjal van egybekötve.

A megválasztandó, állomását a választás napjától számítandó 15 nap alatt e-foglalni köteles.

Felhivatnak a pályázni kívánók, hogy az 1871. XVIII. t. cz. 73. és 74. §§-ai szerint felszerelt pályázati kérvényeket, e f. évi október hó 10-ik napjáig, aldirott szolgabíróhoz Debreczenben nyujtsák be, mert az elkésztett beadottak figyelmen kívül fognak hagyatni.

A választás határ ideje 1881. október hó 20-ik napjának délelőtti 10 órájára, Csege község házához kitézerik. Debreczen, 1881. szept. 24.

Csajkos Gyula,
szolgabíró

(358).

Csak 1 forinttal

mint a budapesti hatodik

nagy ló-sorsjáték

egy sorsjegyének árával, játszhatni az 1881 ik év október 19-én megtartandó huzáson

500 értékes nyereményre 500.

1-ső főnyeremény	egy pompás négyes fogat teljesen felszerelve, értéke	5000 forint.
2 ik nyeremény	egy négyes jucker - fogat, értéke	2500 forint.
3-ik nyeremény	egy kettős fogat, teljes értéke	2000 forint.

további nyeremények, ugymint: hintók, háts lovak, ipar, arany- és ezüst-tárgyak stb.

Valamennyi nyeremény a bizottság közvetítése folytán készpénzben is értékesíthető.

Ezen sorsjáték a hazai lótenyésztés javára s a budapesti lóvásár emelésére az ugyanitt 1881. október 13 tól 23-ig tartandó lóvásár és lóárverés, menkiállítás, lódíjazás és az ügétő verseny alkalmával fog megtartatni.

Ezen sorsjegyek főelárusítási helyisége a

Mercur kiadóhivatalának bank- és váltó üzlete **Budapest.**
(Politzer S. Dorottya-utca 12 sz. (356.)

343 szám.

ÁRJEGYZÉK.

az „ISTVÁN” gőzmalom készítményeinek készpénz fizetés mellett.

Árak ausztriai értékben

költségmentesen

KÖTELEZETTSÉG NÉLKÜL, DEBRECZENBEN ingyen zsákkal.

A. Asztali dara nagyszemű	100 kiló	25.60
„ szinte 30 kilós zacskóval	—	—
B. szinte apró szemű	—	—
„ szinte 30 kilós zacskóval	—	—
C. Dara középszerű	25.60	—
„ szinte 30 kilós zacskóval	24.—	—
0. Királyliszt	24.60	—
1. Lángliszt	23.80	—
2. Montliszt	23.—	—
3. Zsemlyeliszt különös	22.20	—
4. „	21.40	—
5. Fehér kenyérliszt 1-ső rendű	20.60	—
6. szinte 2-od	19.80	—
7. Közép kenyérliszt 1-ső	19.—	—
8. „ 2-od	18.20	—
8 1/2 Barna „ 1-ső	16.80	—
8 3/4 „ 2-od	14.20	—
9. Lábliszt	10.60	—
10 1/2 Veres liszt á 50 kg.	7.40	—
11. Finom korpa zsákkal	5.20	—
11. „ „ zsák nélkül	4.60	—
12. Durva korpa zsákkal	4.80	—
12. „ „ zsák nélkül	4.20	—
K. L. Kétszeres liszt simán öröve	—	—
R. I. Rozsliszt 1-ső rendű	—	—
R. II. szinte 2-od	—	—
R. III. szinte 3-ad	—	—
R. IV. Rozskorpa „ zsákkal	—	—
„ „ „ „ „ zsák nélkül	—	—
A. K. Árpakása 00.	—	—
„ szinte 0	—	—
Simán örölt búzaliszt zsákkal	13.—	—
Ugyanaz „ „ nélkül	12.40	—
„ szinte 3	—	—
„ Arpadara 5	—	—
A. Arpa liszt 6	—	—
Debreczen, 1881. szept. 3.	—	—
A. B. C. 0—9 sz. 25 és 85 kilo.	—	—
10 1/2 11. 12.	50	45
R. I.—III. számig	85	—
A. K. 00—5 számig	50	—
Arpaliszt	75	—

Házassági ajánlatokat nyernek mindenféle állású urak és gazdag hölgyek azonnal a „Fríg-g a” intézettől Berlinben, Bülowstrasse

102. (legnagyobb intézet) Atpaszabály 20 levélbélyeg beklüldése mellett küldetik.

(354.)

Előfizetés
Helyben és po
Egy évre 10 frt. Negy
Fél évre 5 . Egyé
Előfizetési pénz a m
főpiacz. VECSEY-ház
kesztőségbe bérme
Előfizethet
TELEGDI K. LAJOS
KAROLY könyvker
szerkesztőségél. Egy
talok

OLVASÓINK

Lapunk m
utolsó ez évnegyedbe
kezdve már 13 dik
utolsó negyedét kezd
kalommal olvasóink r
fogását továbbra is

Mi igyekeznünk fog
gást ezután is kiérde

Lapunk rendes
nős gondot fordítunk
nyílt országgyűlés ig

ígérkező tárgyalásait
lendjük, sőt a tárgyal

egyik barátjának l
m i n d e n n a p e r e

közlendünk; a neve
nyekről pedig tá

fogják az olvasót ér

Tárca-rovatunk
gondoskodtunk, hogy

pitárczák mellett hos
regényt is közöljünk

Figyelmeztetjük
telt előfizetőinket, ki

sük m. hó végével lej
megrendeléseiket m i

t e n n i méltóztassan

Lapunk

Egy óra . . . . .
Két óra . . . . .
Három óra . . . . .

Előfizetést a h

jától elfogadunk.

Az előfizetési pe
utalványok lapunk l

főpiacz, Vecsey-ház

A „Debrecze

A képviselő

Debre

* * A ki szelet

A Tisza-kormány

lehullására készül eg

A „DEBRECZEN

A HAR

(Irta Schiller Frigy
Imre. 8. r. füzet, 21 lap.
vérek kiadása.

Minden alkalom
üdvözölhetjük az olya

hazai irodalmunkat mo

gazdagítja. S az ily

csupán azt tekintjük,

költemény, elbeszélés

melyről szó van, hanem

kell fogadnunk, s bizo

ha jelen — mondjuk l

d ő irodalmi viszonyain

sek, habár idegen, de

maradandó beccsel bi

hazai nyelvtünkre.

Ez eivből indulva

szem előtt, valóban na

vetünk kezünkbe a „H

temény magyar fordítá

mikép a nagy Schiller

alkotása, melyet birne

tak képesek ez ideig l

gyar nyelvbe áttütni.

tott le immár, s hogy

ménnyel oldotta meg